

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 30 maja 2022 r.

Wydział Polityki Społecznej
PS-II.431.2.4.2022

Pani
Emilia Mor - Górska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Jaćwieska 9
19-500 Gołdap

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gołdapi (ul. Jaćwieska 9, 11-500 Gołdap; REGON:519606301; NIP: 847-150-27-80).

W okresie objętym kontrolą i w czasie jej prowadzenia funkcję Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej sprawowała **Pani Emilia Mor - Górska** zatrudniona w OPS Gołdap na stanowisku Dyrektora od dnia 1 września 2020 r.

(dowód: akta kontroli: 13.10, 13.19)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Paulina Sigiel – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego w Delegaturze Urzędu w Ełku;

- legitymacja służbowa nr 41/2020 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 24 marca 2022 roku nr FK-IV.0030.183.2022 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gołdapi.

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 6 kwietnia 2022 roku do 12 kwietnia 2022 roku.

Odnotowano ją - pod pozycją 23 – w książce kontroli zewnętrznych prowadzonych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gołdapi.

(dowód: akta kontroli: 13.13)

Kontrola prowadzona była w trybie hybrydowym:

- w dniach 6 - 10 kwietnia 2022 r. bez osobistej obecności kontrolera w siedzibie jednostki kontrolowanej, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych.

- w dniach 11 – 12 kwietnia 2022 r. w czasie których kontroler prowadził swoje czynności w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienie kontrolera do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP. Kontrola zakończona została spotkaniem z Dyrektorem, w czasie którego kontroler przekazał wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformował o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.2.4.2022.

Zakres kontroli:

– przedmiot kontroli

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

– okres objęty kontrolą

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie

(t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 135 ze zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się pozytywnie.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2020 roku oraz kwartał I, II i III 2021 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

a) W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **1.189.271,69 zł (3.046 świadczeń)**.

b) Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) - wynosiła **543.577,47 zł**, co stanowiło **45,56 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.

c) Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2021 roku – wynosiło **14.529.237,00zł**.

d) Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:

a. **20.125,73 zł** - w IV kwartale 2020 roku;

b. **73.098,43 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2021 roku.

Organ właściwy jednostki kontrolowanej - z uzyskanego dochodu (w trybie art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) w okresie IV kwartału 2020 roku na realizację zadań w rozdziale 85502 przeznaczył kwotę **6.379,09 zł**, natomiast w I, II i III kwartale 2021 roku przeznaczył na ten cel kwotę w wysokości **19.547,44 zł**.

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Gołdap liczy około 20 000 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Gołdapi .

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień przez Burmistrza Gołdapi zadania te realizuje OPS Gołdap. Decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Burmistrza Gołdapi.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego Uchwałą nr XXVII/180/2016 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi. Statut zmieniany był czterokrotnie: 31 marca 2022 r. uchwałą XXII/179/2020, 25 maja 2021 r. uchwałą XXXVI/299/2021, 16 lipca 2021 r. uchwałą XXXIX/318/2021 oraz 22 lutego 2022 r. uchwałą XLVIII/374/2022 Rady Miejskiej w Gołdapi w sprawie zmiany Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki określał, że OPS Gołdapi działa w szczególności na podstawie min. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (§ 4 pkt. 5).

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi – na dzień rozpoczęcia kontroli – określał Regulamin Organizacyjny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gołdapi stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 2/V/2020 z dnia 6 maja 2020 r. Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi w sprawie wprowadzenia regulaminu Organizacyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gołdapi, zmieniony Zarządzeniem Nr 1/VI/2021 z dnia 1 czerwca 2021 r. oraz Zarządzeniem Nr 1/IX/2021 r. z dnia 1 września 2021 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi w sprawie zmian do regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi.

Analiza Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka wykazała, że był on aktualny w zakresie kontrolowanych zadań.

(dowód: akta kontroli: 12.2-12.3, 13.17-13.18)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te realizowało dwóch pracowników

zatrudnionych na stanowisku podinspektorów (fundusz alimentacyjny – 0,5 etatu). Ww. pracownicy bezpośrednio podlegali Kierownikowi Wydziału Świadczeń. Zadania z zakresu funduszu alimentacyjnego wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych.

W dniu rozpoczęcia kontroli Kierownik Wydziału Świadczeń oraz pracownicy zajmujący się, między innymi, realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności.

Ponadto – na dzień rozpoczęcia kontroli – pracownicy realizujący kontrolowane zadania posiadali stosowne upoważnienia Burmistrza Gołdapi do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu funduszu alimentacyjnego. Dyrektor OPS oraz Kierownik wydziału posiadali również upoważnienie Burmistrza Gołdapi do prowadzenia postępowań w sprawach funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący między innymi, zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - uczestniczyli w szkoleniu mającym wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniu potwierdzał sporządzony wykaz i okazany kontrolerowi certyfikat oraz pisemne wyjaśnienie Dyrektora OPS.

(dowód: akta kontroli: 12.1, 12.4, 12.10, 13.1-13.2)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi ma swoją siedzibę przy ul. Jaćwieskiej 9 w Gołdapi. Ośrodek znajduje się na parterze i na piętrze. Ośrodek nie jest pozbawiony barier architektonicznych (posiada schodołaz). Zadania związane z Funduszem Alimentacyjnym realizowane są w pokoju o powierzchni ok. 25 m² zajmowanym przez trzech pracowników. Stanowiska pracy są wyposażone w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W budynku wyznaczone jest miejsce w holu dla interesantów umożliwiające wypełnianie dokumentów.

Z pisemnej informacji Dyrektora OPS wynika, że wywiady przeprowadzane są w siedzibie OPS w pomieszczeniu biurowym pracownika Działu Funduszu Alimentacyjnego. Wywiady przeprowadzane są z zachowaniem zasad ochrony danych osobowych oraz zachowaniem poufności tj. bez obecności osób trzecich.

(dowód: akta kontroli: 13.12, 13.17-13.18)

Podczas czynności kontrolnych przesłano kontrolerowi umowę potwierdzającą wykupienie licencji na oprogramowanie do obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 13.3)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 2057) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich sześciu biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do sześciu biur tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A (KRD BIG) – od 01.2016 r.
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (KBIG) - od 06.2015 r.
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (ERIF BIG) – od 12.2015 r.
4. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. (BIG InfoMonitor)- od 02.2010 r.
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych (KIDT) – od 09.2016 r.
6. Dun & Bradstreet Międzynarodowego Biura Informacji Gospodarczej S.A. (Dun & Bradstreet mBIG) – od 9.2021

(dowód: akta kontroli: 12.7)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora OPS wynika, że w okresie objętym kontrolą OPS w Gołdapi nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 13.15)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi prowadził:

- **198 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzje przyznające).

W kontrolowanym okresie prowadzono **2 postępowania dotyczące odmowy przyznania świadczeń** z funduszu alimentacyjnego, prowadzono **13 postępowań** administracyjnych (w tym 4 umorzenia) w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań

alimentacyjnych oraz **16 postępowań** dotyczących ustalenia wysokości **nienależnie pobranych świadczeń** z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem.

(dowód: akta kontroli: 12.6, 12.8, 13.4)

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołdapi podejmował działania wobec **201** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **108** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Gołdapi;
- **51** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy,
- **42** dłużników, dla których nie można było ustalić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 12.8, 13.4)

W okresie objętym kontrolą do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołdapi nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w trybie art. 3 ust. 1, nie wpłynęły też żadne wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gołdapi rozpatrywano 5 spraw dotyczących odroczenia terminu spłaty/ rozłożenia na raty kwoty zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub świadczeń nienależnie pobranych.

Z informacji otrzymanych od Dyrektora OPS w Gołdapi Ośrodek przekazywał informację do biur informacji gospodarczej wobec 351 dłużników.

(dowód: akta kontroli: 12.8, 13.4)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez OPS w Gołdapi w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **8 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **13** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **7 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono **12** postępowań administracyjnych:
  - **5 spraw** w których prowadzono **6 postępowań** administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - **1 sprawa** w której prowadzono **1 postępowanie** administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmawiającej prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - **1 sprawa** dotycząca ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem, w której prowadzono **5 postępowań** administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji orzekającej o wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i ich zwrotem.
- **1 sprawa** związana z uznaniem dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w zakresie dalszego podejmowania wobec niego działań, w których prowadzono **1 postępowanie** administracyjne - zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

(dowód: akta kontroli: 15-20)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **7 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 7 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **3 dłużników**, dla których organem właściwym był Burmistrz Gołdapi;
- **4 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 15,17)

VI. Ustalone uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **uchybiecie, które nie miało wpływu na kontrolowaną działalność, tj.**
  1. W **2 przypadkach**, co stanowiło **50 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących podejmowania działań w stosunku do dłużnika

alimentacyjnego z innej gminy stwierdzono opieszałość w występowaniu z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań.

Dotyczy spraw: 1 i 4 – akta kontroli strona 15

(dowód: akta kontroli: 15)

Skutek ustalonych uchybień:

W ww. sprawie negatywnymi skutkami dla jednostki kontrolowanej jest zbyt późne wykonanie ciężącego na jednostce obowiązku ustawowego.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

1/ Podejmowanie bez zbędnej zwłoki i opieszałości działań w stosunku do dłużnika alimentacyjnego.

Proszę Panią a o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
*Artur Chojecki***